

Na osnovu člana 14 stav 2 Zakona o vazдушnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 66/08), Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, uz saglasnost Ministarstva odbrane, donijelo je

Pravilnik o klasama crnogorskog vazdušnog prostora i uslovima za njihovo korišćenje

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 60/2011 od 16.12.2011. godine.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se klase crnogorskog vazdušnog prostora ispod nivoa leta 195 i uslovi pod kojima se svaka klasa vazdušnog prostora koristi.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuju se na sve vazduhoplove koji lete u crnogorskom vazdušnom prostoru, osim na vojne vazduhoplove kada lete u privremeno ograničenim i privremeno rezervisanim prostorima ili kada obavljaju letove za posebno djelovanje.

Član 3

Crnogorski vazdušni prostor klasifikuje se na klase C, D i G u skladu sa klasifikacijom vazdušnog prostora Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva (ICAO), koja je data u Prilogu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 4

Klasa C primjenjuje se od 450 m (1 500 ft) iznad površine terena (kopna i vode) do nivoa leta 195, osim u kontrolisanim zonama (CTR) i aerodromskim zonama (ATZ).

Klasa D primjenjuje se u svim kontrolisanim zonama (CTR).

Klasa G primjenjuje se do 450 m (1 500 ft) iznad površine terena van aerodromskih zona (ATZ) i do gornje granice aerodromske zone (ATZ) u aerodromskim zonama (ATZ).

Član 5

Za vazduhoplove koji lete po pravilima vizuelnog letenja -Visual Flight Rules (VFR), odnosno spoljnoj vidljivosti u klasi C, D i G vazdušnog prostora, moraju biti ispunjeni sljedeći meteorološki uslovi:

1) vidljivost u letu:

- 8 km na i iznad 3050 m (10 000 ft) nadmorske visine (u daljem tekstu: AMSL),
- 5 km ispod 3 050 m (10 000 ft) AMSL;

2) udaljenost od oblaka:

- 1 500 m horizontalno,
- 300 m (1 000 ft) vertikalno.

Za vazduhoplove koji lete po pravilima VFR u klasi G vazdušnog prostora, a na ili ispod 900 m AMSL ili 300 m iznad površine terena, uzimajući veću od ove dvije visine, moraju biti ispunjeni sljedeći meteorološki uslovi:

1) vidljivost u letu - 5 km;

2) udaljenost od oblaka - van oblaka uz stalni vizuelni kontakt sa površinom terena.

Letenje vazduhoplova može se obavljati i pri manjoj vidljivosti u letu od 5 km, ali ne manjoj od 1 500 m i uz stalni vizuelni kontakt sa površinom terena, ako se let obavlja brzinama manjim od 140 kts (IAS).

Letenje helikoptera može se obavljati i pri manjoj vidljivosti u letu od 1 500 m, ali ne manjoj od 800 m i uz stalni vizuelni kontakt sa površinom terena, ako se let obavlja brzinama manjim od 140 kts (IAS).

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-3937/1

U Podgorici, 21. novembra 2011. godine

Ministar,

dr **Andrija Lompar** s.r.

PRILOG

ICAO klase

Klasa	Tip letenja	Razdvajanje	Obezbjedene usluge	Ograničenje brzine*	Radio-komunikacioni zahtjev	Predmet instrukcija kontrole letenja
A	Samo IFR	Svi vazduhoplovi	Usluga kontrole letenja	Nema	Neprekidna i dvosmjerna	Da
B	IFR	Svi vazduhoplovi	Usluga kontrole letenja	Nema	Neprekidna i dvosmjerna	Da

	VFR	Svi vazduhoplovi	Usluga kontrole letenja	Nema	Neprekidna i dvosmjerna	Da
C	IFR	IFR od IFR IFR od VFR	Usluga kontrole letenja	Nema	Neprekidna i dvosmjerna	Da
	VFR	VFR od IFR	1) Usluga kontrole letenja za potrebe razdvajanja od IFR letova 2) VFR/VFR usluga obavještanja o saobraćaju (i savjetovanje o izbjegavanju saobraćaja na zahtjev)	250 kts (463 km/h)** IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Da
D	IFR	IFR od IFR	Usluga kontrole letenja, obavještavanje o VFR letovima (i savjetovanje o izbjegavanju saobraćaja na zahtjev)	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Da
	VFR	Nema razdvajanja	IFR/VFR i VFR/VFR obavještavanje o saobraćaju (i savjetovanje o izbjegavanju saobraćaja na zahtjev)	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Da
E	IFR	IFR od IFR	Usluga kontrole letenja i informacije o VFR saobraćaju do mjere do koje je to izvodljivo	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Da
	VFR	Nema razdvajanja	Informacije o saobraćaju do mjere do koje je to izvodljivo	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Ne	Ne

F	IFR	IFR od IFR koliko god je to potrebno	Savjetodavne usluge; usluge informisanja u letu	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Ne
	VFR	Nema razdvajanja	Usluge informisanja u letu	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Ne	Ne
G	IFR	Nema razdvajanja	Usluge informisanja u letu	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Neprekidna i dvosmjerna	Ne
	VFR	Nema razdvajanja	Usluge informisanja u letu	250 kts (463 km/h) IAS ispod 10000 ft (3050 m) nadmorske visine	Ne	Ne

* Kada se prelazna visina nalazi niže od 3050 m (10000 ft) iznad srednjeg nivoa mora (AMSL), tada je potrebno koristiti nivo leta FL100 umjesto 3050 m (10000 ft).

** Brzina od 250 kts se ne odnosi na vojne vazduhoplove.